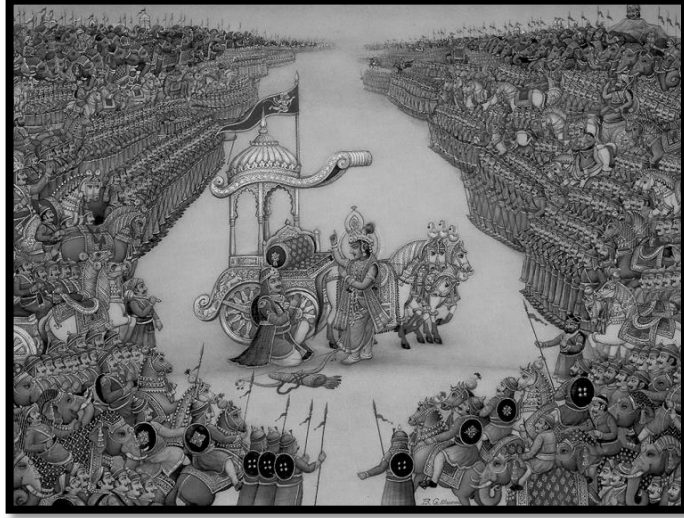

ॐ
संस्कृतभारती (उत्तरतमिळनाडु)
पत्राचारद्वारा संस्कृतम्
परीक्षा - शिक्षा

कालावधि: - होरात्रयम्
आषाढ: - हेमलम्बसंवत्सर: ५११८

अङ्का: - १००
जूलै - २०१७

॥ भवितव्यानां द्वाराणि भवन्ति सर्वत्र ॥

नाम _____

(full name with initials / surname)

जङ्गमदूरवाणी सं. (Mobile. No.) _____

पञ्जीकरणसङ्ख्या(Regn. No.) _____

वासप्रदेशस्य नाम (Res. Area) _____

परीक्षाकेन्द्रस्य नाम (Exam centre) _____

अवधेयम् - द्वितीयतृतीयभागस्थ-प्रश्नानां उत्तराणि (Part II & III) उत्तरपत्रे लिखत ।

प्रथमो भागः

1) अ) अधः दत्तानां कृदन्तानाम् इतरे वचने लिखत । (पञ्चानाम्) (5)

एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
१) धावन्	धावन्तौ	धावन्तः
२) अनुसरन्तम्	अनुसरन्तौ	अनुसरतः
३) पतता	पतद्भ्याम्	पतद्भिः
४) खादन्ती	खादन्त्यौ	खादन्त्यः
५) नृत्यन्त्यै	नृत्यन्तीभ्याम्	नृत्यन्तीभ्यः
६) स्मरन्त्याम्	स्मरन्त्योः	स्मरन्तीषु

आ) उचितं शत्रन्तं / शानजन्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत । (5)

- १) निन्दतः दुर्जनान् जनाः दूरीकुर्वन्ति । (निन्दतः, निन्दन्तः, निन्दन्)
- २) क्रीडद्भ्यः बालिकाभ्यः पाठः न रोचते । (क्रीडत्यः, क्रीडद्भ्यः, क्रीडद्भिः)
- ३) पतता शिशुना उच्चैः रुदितम् । (पतता, पततः, पतन्)
- ४) भाषमाणेन राजकीयपुरुषेण बहु प्रलपितम् । (भाषन्, भाषमाणः, भाषमाणेन)
- ५) लम्बमानं फलं बालकः गृहीतवान् । (लम्बमानं, लम्बमानः, लम्बमाने)

इ) आवरणे दत्तानां शब्दानां सति-सप्तमी रूपं रिक्तस्थाने लिखत । (3)

- १) बाले पतति सति (बालः पतति) माता भीता ।
- २) कौसल्यायाम् आगतायां सत्यां (कौसल्या आगता) सीता उत्थितवती ।
- ३) अनुजे स्पर्धमाने सति (अनुजः स्पर्धमानः) ललितायाः उत्साहः प्रवृद्धः ।

ई) शुद्धम् उत अशुद्धम् इति लिखत । (5)

- १) अर्जुनस्य रथस्य अश्वानां वर्णः कृष्णः । अशुद्धम्
- २) 'ट्' मृदु-व्यञ्जनं भवति । अशुद्धम्

३) माघे सन्ति त्रयो गुणाः । शुद्धम्

४) यः प्रीणयेत् पितरं सुचरितैः स पुत्रः । शुद्धम्

५) वृत्तेन हि भवत्यार्यो न धनेन न विद्यया । शुद्धम्

(II) (अ) सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत । (पञ्चानाम्)। (5)

१) गुरुर्देवः २) बालोऽस्ति ३) षण्मुखः ४) मरुच्चलति ५) कम्पः ६) रुदन्नागतः ७) तद्धितम् ।

सन्धि-विभागः	सन्धिनाम
१) गुरुः + देवः	विसर्ग -रेफः
२) बालः + अस्ति	विसर्ग-उत्त्वम्/गुण/पूर्वरूप
३) षट् + मुखः	अनुनासिका
४) मरुत् + चलति	श्रुत्वम्
५) कं + पः रुदन् + आगतः तद् + हितं	परसवर्ण ङमुडागमः पूर्वसवर्ण

(आ) सन्धिं कुरुत । सन्धिनाम च लिखत । (पञ्चानाम्)। (5)

१) वनम् + गच्छामि २) अनुवादः + तु ३) जगत् + हिताय ४) सञ्जयः + उवाच

५) कः + वा ६) तत् + टीकते ७) महत् + यशः

पदम्	सन्धिनाम
१) वनं गच्छामि / वनङ्गच्छामि	अनुस्वार / परसवर्ण
अनुवादस्तु	विसर्गसकारः
२) जगद्हिताय / जगद्धिताय	जश्त्वम् / परसवर्ण
३) सञ्जय उवाच	विसर्ग लोपः
४) को वा	विसर्ग उत्त्वम्
५) तट्टीकते	ष्टुत्वम्
महद्यशः	जश्त्वम्

(III) अ) मेलयत

(4)

- १) मनस्वी कार्यार्थी - तत्कलत्रम् ३
२) स्थिरम् इन्द्रिय-धारणम् - वज्रादपि अखण्डितम् ४
३) यद्भर्तुरेव हितमिच्छति - न गणयति दुःखं न च सुखम् १
४) धीराणां चित्तरत्नम् - तां योगमिति मन्यन्ते २

आ) उदाहरणानुसारं गणे अनर्हं पदं पृथक् कुरुत ।

(3)

उदा - गुरुर्देवः, विद्यालयः, रमेशः, गङ्गौघः

- १) गतवान्, गच्छन्, रुदन्, पठन्
२) जगन्नाथः, तन्मयः, वागीशः, वाङ्मयम्
३) पार्थः, कौन्तेयः, पाण्डवः, माधवः

(इ) एतानि पदानि उपयुज्य वाक्यानि रचयत (चत्वारि)

(4)

(१) कम्पते (२) स्मृत्वा (३) लब्धुम् (४) डयमानः (५) गन्तव्यम् (६) त्यक्त्वा ।

- १) उद्याने वृक्षः कम्पते ।
श्री कृष्णं स्मृत्वा माता देवकी रुदितवती ।
२) -----
भक्तः प्रसादं लब्धुं मन्दिरं गतवान् ।
३) एकः खगः आकाशे डयमानः आसीत् ।
भक्तेन मन्दिरं गन्तव्यम् ।
४) अलसः छात्रः पुस्तकानि त्यक्त्वा विद्यालयं गतवान् ।

ई) उदाहरणानुगुणम् उचितं पदं चिनुत ।

(3)

उदा- रुदिर् (रोदिति) + तव्यत् = रुदितव्यम्, रोदितव्यम्, रुद्व्यम्

- १) वि+लप् (विलपति) + ल्यप् = विलप्य, विलपित्वा, विलाप्य
२) भू (भवति) + तुमुन् = भूतुम्, भवितुम्, भावितुम्
३) त्यज् (त्यजति) + क्तः = त्यजितः, त्यक्तः, त्याक्तः

द्वितीयः भागः - संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

IV)(अ) एकवाक्येन लिखत । (पञ्चानाम्)

(5)

- १) धर्मं जिज्ञासमानानां परमं प्रमाणम् किम् ? श्रुतिः
- २) यागस्य अन्ते कः विधिः अस्ति ? सदस्य पूजा इति
- ३) दुर्योधनः मित्राणि कथं पश्यति ? बन्धून् इव
- ४) वनेचराणां कष्टं किमर्थं जातम् ? अर्जुनस्य तपोवैभवेन
- ५) इन्द्रकीलपर्वतः किमर्थं पवित्रः ? गङ्गानदी तीरे
- ६) महादेवः किमर्थं कुपितः ? अर्जुनः 'प्रस्वापनम्' नामकम् अस्त्रं विमुक्तवान्
- ७) श्रीकृष्णः किमिति प्रतिज्ञावचनं दत्तवान् आसीत् ? शिशुपालस्य शतम् अपराधान् मृष्यामि

(आ) संस्कृतेन अनुवादं कुरुत ।

(4)

1) When the flowers blossom, bees come.

பூக்கள் மலர்ந்தபோழுது வண்டுகள் வந்தன.

यदा पुष्पाणि विकसन्ति तदा भ्रमराः आगच्छन्ति

2) Mountain Himalaya stands in the Northern Part of India.

பாரதத்தின் வடபகுதியில் ஹரிமயமலை விளங்குகிறது.

हिमालय पर्वतः भारत देशस्य उत्तर दिशि तिष्ठति

3) The birds are flying in the blue sky.

நீல வானில் பறவைகள் பறந்து கொண்டிருக்கின்றன.

नीले आकाशे खगाः डयन्ते

4) Mother called the daughter who was studying.

படித்துக் கொண்டிருக்கும் மகளை தாயார் அழைத்தாள்.

पठन्तीं पुत्रीं माता आहूतवती

(इ) एकं विषयमधिकृत्य 6-8 वाक्यैः प्रबन्धं लिखत ।

(5)

(१) भगवद्गीता (२) संस्कृतं विज्ञानं च (३) योगदिनम् ।

तृतीयः भागः (संस्कृत / तमिल् / आङ्ग्ल / मातृ-भाषया वा लिखत)

V(अ) एकस्य प्रश्नस्य उत्तरं लिखत ।

(5)

१) एकस्य व्यञ्जनसन्धेः नियमं सोदाहरणं लिखत ।

अथवा

२) “रामस्य माता गृहे पुत्राय पात्रात् हस्तेन अन्नं परिवेशयति” । वाक्य-विश्लेषणं कुरुत ।

(आ) एकं विषयमधिकृत्य 8-10 वाक्यैः लघुप्रबन्धं लिखत । (5)

- १) देवेन्द्रस्य सन्देशः ।
- २) भीमयुधिष्ठिरयोः संवादः ।
- ३) अर्जुनस्य तपसः परीक्षा ।

VI (अ) पदविभागं, अन्वयं, तात्पर्यं च लिखत । (एकस्य श्लोकस्य) (6)

१) दृष्ट्वा तु पाण्डवानीकं व्यूढं दुर्योधनस्तदा ।

आचार्यमुपसङ्गम्य राजा वचनमब्रवीत् ॥

अथवा

२) न काङ्क्षे विजयं कृष्ण न च राज्यं सुखानि च ।

किं नो राज्येन गोविन्द किं भोगैर्जीवितेन वा ॥

(आ) सन्धिच्छेदं प्रदर्श्य तात्पर्यं लिखत । (एकस्य) (5)

१) दानं भोगो नाशस्तिस्रो गतयो भवन्ति वित्तस्य ।

यो न ददाति न भुङ्क्ते तस्य तृतीया गतिर्भवति ॥

२) शास्त्राण्यधीयत्यापि भवन्ति मूर्खाः

यस्तु क्रियावान् पुरुषः स विद्वान् ।

सुचिन्तितं चौषधमातुराणां

न नाममात्रेण करोत्यरोगम् ॥

(VII) अ) ससन्दर्भं विवृणुत । (द्वे (2) एव) (10)

- १) व्याधिः वर्धमानः शत्रुः च नोपेक्षणीयौ ।
- २) शिशुपालस्य शतम् अपराधान् मृष्यामि ।
- ३) अयं भीष्मः वृथापलितो मूर्खः ।
- ४) नकुलसहदेवौ सुकुमारौ कोमलदेहौ ।
- ५) कटाक्षमात्रेण अर्जुनस्य वशीकरणं कर्तव्यम् ।

आ) एकस्याः प्रहेलिकायाः उत्तरम् अर्थं च लिखत ।

(4)

विराजराजपुत्रारे यन्नाम चतुरक्षरम् ।

पूर्वार्धं तव वैरीणाम् परार्धं तव सङ्गरे ।

अथवा

राजः सम्बोधनं किं स्यात् ? सुग्रीवस्य तु का प्रिया ?

अधनास्तु किं इच्छन्ति? आर्तैः किं क्रियते वद ।

इ) एकं न्यायं विवृणुत ।

(4)

१) भिक्षु-पादप्रसार-न्यायः

२) अरुन्धती-प्रदर्शन-न्यायः

३) गुडजिह्वा-न्यायः

ई) तमिल् / आङ्ग्ल/ मातृ भाषया वा अनुवदत ।

(5)

उदयपुरीं “विशालाक्षः” नामकः महाराजः परिपालयति स्म । कदाचित् सः मृगयार्थं (hunting /
GOL) अरण्यं गतवान् । तत्र ध्यानमग्नं सन्यासिनं दृष्टवान् । तम् उद्दिश्य “मया अनेके देशाः
वशीकृताः, मम भाण्डगारं धनकनकराशिभिः पूरितम् । किन्तु अहं सन्तोषं कथं प्राप्नुयाम् ?” इति
पृष्टवान् ।

वदतु संस्कृतम्

॥ शुभम् ॥

जयतु भारतम्